

DIRVA

THE FIELD
Nr. 19
Gegužės-May 13, 1951
Cleveland, Ohio

Vakary pasaulis tuo tarpu kapituliavo

(Mūsų bendradarbio Šveicarijoje)

Kaip ir galima buvo laukti, Ženevos konferencija prasidėjo slegiančioje atmosferoje. Kaip ten bebūtų, komunistinis pasaulis Azijoje puola, o vakarai tiktai ginsai. Tada jaučiama ir ženevoje.

Dar konferencijos išvakarėse rutuliojosi dramatiniai įvykiai, apie kuriuos pasaulis patyrė tikrai vėliau. Politinės raidos stebėtojams krito į akį, kad britų užsienio reikalų ministeris Edenas iš Paryžiaus, kur dalyvavo NATO valstybių ministrų konferencijoje, neišvažiavo tiesiai į Ženevą, o grįžo į Londoną. Sekmadienį priešpieš suširinko britų ministrų kabinetas, į kurio posėdį buvo pakviesti taip pat karo vadovybės. Aplinkybės, kuriose vyko posėdis, rodė, kad turėjo būti svarstomi labai svarbūs klausimai. Po kelių dienų britų premjeras Sir Winston Churchillis savo kalboje į žurnalistus išdėstė kelių punktų užduotį ir leido įvertinti užsienio reikalų konferenciją. Esą, pirmoje eilėje norima patikrinti, kokių rezultatų duos Ženeva.

Dar vėliau paaiškėjo, kad prancūzų užsienio reikalų ministras Bidault nupiešė padėtį Indokinijoje, žodžiais tariant, kad Kinija būtų pripažinta "didžiaja" valstybe, iš tokio pripažinimo, pav., būtų seke, kad konferencijos pirmininkais iš eilės būtų amerikietis, anglas, prancūzas, rusas ir kinietis. Dullis priešpriešino deka Molotovo užsienio reikalavimus, tų atmetimas. Bet kapituliavus kariskai, tiesiogiai intervienuoti prieš komunistinius sukilelius Vietnamo, Atrodo, kad amerikiečių vyriausybė buvo linkusi atsivėlėti į prancūzų reikalavimus, tuo tarpu kai britai griežtai atsisakė. Aname sekmadienio posėdyje britų vyriausybė ir karinė vadovybė buvusios nuomonės, kad padėtis Indokinijoje nesanti tokia beviltiška, kaip Bidault ją pavaizdavęs. Tiek politiniu, tiek kariniu požiūriu galima esą neskubinti su militarine intervencija Indokinijoje. Net Dien Bien Phu tvirtovės netekimas neturėtų katastrofalių padarinių!

Galima įsivaizduoti, kad prancūzų užsienio politikos vadovai, tieka kiek sutirštino dažus ir tokiu būdu vaizdas pasidarė pernelyg tamsus. Ženevos konferencijos išvakarėse prancūzams rūpėjo iš anglosaksų išgauti aiš-

kių ir nedviprasmišką pasisakymą, ar jie sutinka aktyviai dalyvauti Indokinijos kare. Prancūzijoje vis labiau plinta įsitikinimas, kad tai esąs nebaigiamas karas ir kad sprendimo vien militarinėmis priemonėmis nebebus galima pasiekti. Bent vieni prancūzai nebėsa pajėgūs karą laimėti.

Kaip paaiškėjo, britų atsakymas buvo aiškiai neigiamas. Tokiomis aplinkybėmis ir amerikiečiai vieni nesinė rizikos.

Kai kita diena po britų ministrų kabineto posėdžio Ženevoje prasidėjo konferencija, sovietų bloko delegatai galejo su šypsena sėsti už stalo buvusiose Tautų Sąjungos rūmose. Vakary pasaulis bent šiuo tarplinkys, kuriose vyko posėdis, rodė, kad turėjo būti svarstomi labai svarbūs klausimai. Po kelių dienų britų premjeras Sir Winston Churchillis savo kalboje į žurnalistus išdėstė kelių punktų užduotį ir leido įvertinti užsienio reikalų konferenciją. Esą, pirmoje eilėje norima patikrinti, kokių rezultatų duos Ženeva.

Dar prieš pat konferenciją Molotovas pabandė pašaukti, t. y. vakary valstyboms įteiktoje prievolių deklaratijoje Britanijos karinės akcijos Indokinijoje Kinija būtų priimta į tautų sąjungą. Čia pat jis pastebėjo, kad toks nutarimas priimtas, atsižvelgus į Ženevos konferenciją. Esą, pirmoje eilėje norima patikrinti, kokių rezultatų duos Ženeva.

Dar vėliau paaiškėjo, kad prancūzų užsienio reikalų ministras Bidault nupiešė padėtį Indokinijoje, žodžiais tariant, kad Kinija būtų pripažinta "didžiaja" valstybe, iš tokio pripažinimo, pav., būtų seke, kad konferencijos pirmininkais iš eilės būtų amerikietis, anglas, prancūzas, rusas ir kinietis. Dullis priešpriešino deka Molotovo užsienio reikalavimus, tų atmetimas. Bet kapituliavus kariskai, tiesiogiai intervienuoti prieš komunistinius sukilelius Vietnamo, Atrodo, kad amerikiečių vyriausybė buvo linkusi atsivėlėti į prancūzų reikalavimus, tuo tarpu kai britai griežtai atsisakė. Aname sekmadienio posėdyje britų vyriausybė ir karinė vadovybė buvusios nuomonės, kad padėtis Indokinijoje nesanti tokia beviltiška, kaip Bidault ją pavaizdavęs. Tiek politiniu, tiek kariniu požiūriu galima esą neskubinti su militarine intervencija Indokinijoje. Net Dien Bien Phu tvirtovės netekimas neturėtų katastrofalių padarinių!

Galima įsivaizduoti, kad prancūzų užsienio politikos vadovai, tieka kiek sutirštino dažus ir tokiu būdu vaizdas pasidarė pernelyg tamsus. Ženevos konferencijos išvakarėse prancūzams rūpėjo iš anglosaksų išgauti aiš-

kių ir nedviprasmišką pasisakymą, ar jie sutinka aktyviai dalyvauti Indokinijos kare. Prancūzijoje vis labiau plinta įsitikinimas, kad tai esąs nebaigiamas karas ir kad sprendimo vien militarinėmis priemonėmis nebebus galima pasiekti. Bent vieni prancūzai nebėsa pajėgūs karą laimėti.

Kaip paaiškėjo, britų atsakymas buvo aiškiai neigiamas. Tokiomis aplinkybėmis ir amerikiečiai vieni nesinė rizikos.

Kai kita diena po britų ministrų kabineto posėdžio Ženevoje prasidėjo konferencija, sovietų bloko delegatai galejo su šypsena sėsti už stalo buvusiose Tautų Sąjungos rūmose. Vakary pasaulis bent šiuo tarplinkys, kuriose vyko posėdis, rodė, kad turėjo būti svarstomi labai svarbūs klausimai. Po kelių dienų britų premjeras Sir Winston Churchillis savo kalboje į žurnalistus išdėstė kelių punktų užduotį ir leido įvertinti užsienio reikalų konferenciją. Esą, pirmoje eilėje norima patikrinti, kokių rezultatų duos Ženeva.

Dar prieš pat konferenciją Molotovas pabandė pašaukti, t. y. vakary valstyboms įteiktoje prievolių deklaratijoje Britanijos karinės akcijos Indokinijoje Kinija būtų priimta į tautų sąjungą. Čia pat jis pastebėjo, kad toks nutarimas priimtas, atsižvelgus į Ženevos konferenciją. Esą, pirmoje eilėje norima patikrinti, kokių rezultatų duos Ženeva.

Dar vėliau paaiškėjo, kad prancūzų užsienio reikalų ministras Bidault nupiešė padėtį Indokinijoje, žodžiais tariant, kad Kinija būtų pripažinta "didžiaja" valstybe, iš tokio pripažinimo, pav., būtų seke, kad konferencijos pirmininkais iš eilės būtų amerikietis, anglas, prancūzas, rusas ir kinietis. Dullis priešpriešino deka Molotovo užsienio reikalavimus, tų atmetimas. Bet kapituliavus kariskai, tiesiogiai intervienuoti prieš komunistinius sukilelius Vietnamo, Atrodo, kad amerikiečių vyriausybė buvo linkusi atsivėlėti į prancūzų reikalavimus, tuo tarpu kai britai griežtai atsisakė. Aname sekmadienio posėdyje britų vyriausybė ir karinė vadovybė buvusios nuomonės, kad padėtis Indokinijoje nesanti tokia beviltiška, kaip Bidault ją pavaizdavęs. Tiek politiniu, tiek kariniu požiūriu galima esą neskubinti su militarine intervencija Indokinijoje. Net Dien Bien Phu tvirtovės netekimas neturėtų katastrofalių padarinių!

Galima įsivaizduoti, kad prancūzų užsienio politikos vadovai, tieka kiek sutirštino dažus ir tokiu būdu vaizdas pasidarė pernelyg tamsus. Ženevos konferencijos išvakarėse prancūzams rūpėjo iš anglosaksų išgauti aiš-

VILTIES DRAUGIJOS SUSIRINKIMAS

Vilties Draugijos susirinkimas įvyksta gegužės mėn. 22 d. Vilties namuose. Susirinkimo pradžia 11 val.

Eilė asmenų teiravosi ar susirinkimas galės sutilpti Vilties namų posėdžių kambaryje. Ta proga paaiškinau, kad jei į susirinkimą susirink daugiau asmenų, negu gali tilpti Vilties namų posėdžio kambaryje, posėdžiauti bus persikelta į kitas patalpas. Patalpos tam reikalui rezervuotos.

Vilties Draugijos nariai, gyvenantys ne Clevelando ribose, bet į susirinkimą atvykstantieji prašomi apie tai pranešti reikalingam vedėjui — 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Prašantiems bus parūpinama nakvyne ir suteikiama kitos reikalingos informacijos.

Visiems Draugijos nariams, be raginimų per Dirva, yra išsiųsti specialūs kvietimai ir įgaliojimai, jei į susirinkimą negalės atvykti. Daugelis narių, kurie atvykti negali, įgaliojimus atsiuntė, bet daugelis dar į kvietimus nėra atsiliepę. Mes atkreipiame dėmesį, kad visi nariai pasinaudotų teise sprendžiamu balsu dalyvauti jei ir ne tiesioginiai, tai nors per įgaliojimą.

VEL NAUJAS PERSEKIOTOJAS LIETUVOJE

Po Stalino mirties Lietuvoje vidaus reikalų ministeriai keičiami jau penktą kartą. Matyt, kad vyriausiojo Lietuvos žmonių persekiotojo pareigos nėra lengvos.

Dabar į vidaus reikalų ministrus atėjo Alfonsas Gailėvičius, kuris anksčiau komunistų partijoje nebuvo užėmęs jokias atsakingas pareigas. Kol kas nėra jokių žinių, kaip veiks K. Liaudis, iki dabar buvęs vidaus reikalų ministerio pareigose.

Drauge su vidaus reikalų ministerio pasikeitimu Lietuvoje paskirtas dar vienas ministerio pirmininko pavaduotojas — Jonas Laurinaitis. Ir šis komunistas.

VISAM PASAULY

• Ženevos konferencijoje visi reikalai beveik vietoje tebestovi. Aiškiai pastebimas komunistinio bloko noras diktuoti ir delsti derybas. Taip einantis konferencijos stebėtojai tvirtina, kad ji gali būti labai ilgai ir jokių teigiamų rezultatų neduoti.

• Rusijos saugumo policijos kapitonas Nikolai E. Koklovas, pabėgęs Berlyne pas amerikiečius, žinąs daug šnipinėjimo paslapčių, atgabenas apkalusinėjimams į JAV.

• Mažva per savo spaudą susirūpino suspenduotu atominės jėgos mokslininku R. Oppenheimeriu. Anot tos spaudos Oppenheimeris esąs tik McCarthy auka, kokiomis jis daug amerikiečių padaręs. Vargu ar šis Maskvos patarnavimas Oppenheimeriui padės.

• J. Edgar Hoover, FBI direktorius, atšventė 30 metų sukaktį savo tarnybos toje labai svarbioje Amerikos saugumo įstaigoje.

• Komunistinės organizacijos Artimuose Rytuose, pagal Amerikos Informacijų biuro pranešimą, turi gerai organizuotą 50,000 narių, paruoštų visokiame darbe. Izraelyje tokių esą 3,700, Sirijoje ir Libanone 18,000, Irake 1,000 ir Egipte 3,000.

• Vakarietės Vokietijos 6 milijonai gerai organizuotų darbininkų, Amerikos pavyzdžiu, pradėjo akciją už 40 valandų darbo savaitę. Dabartinio metu Vokietijoje darbo savaitė laikoma 48 valandoms.

• Prancūzijoje, po Dien Bien Phu tvirtovės kritimo, eilėse vietovių įvykų didelių neramumų. Ypač suaktyvėjo gaulistų veikla, kuri kaltina vyriausybę, nemokėjimu Prancūzijos.

• JAV gynybos sekretorius Charles Wilson vyks į Formozą. Ten jis dalyvaus prezidento inauguracijos ir aptars kilančius klausimus.

• JAV bedarbių skaičius balandžio mėn. sumažėjo ketvirtu milijonu, bet jų dar esą virš 3 milijonų.

Naujas Martin Marlin tipo lėktuvas naikintojas, skirtas povandeniniams laivams, pastatytas Baltimorėje. Jis apginkluotas mirtinu kroviniu — giluminėmis ir raketinėmis bombomis.

KĄ VEIKIA VLIK ATSTOVAI

JAV atvykę VLIK atstovai — M. Krupavičius ir K. Zakauskas išvažiavo į Čikagą pasimatyti su ALT vadovybe.

Gegužės mėn. 15 d. New York'e numatyta VLIK atstovų grupių pasitarimas visais VLIK liečiančiais klausimais.

Gegužės mėn. 17 d. yra numatyta pasitarimas, kuriame dalyvaus Amerikos Lietuvių Tarybos, VLIK, Lietuvos Laisvės Komiteto atstovai ir Lietuvos pasiuntinys Washingtono P. Zadeikis.

TRUMANAS KALBA NETIESA

Buvęs JAV prezidentas H. Trumanas kalbėjo demokratų partijos susungtuose Jeffersono-Jacksono dienos proga pietuose. Jo pagrindinė kalbos mintis buvo iškelti demokratų partijos nuopelnus laiminti antrąjį pasaulinį karą ir įrodyti, kad dabartinė respublikonų valdžia prarandanti buvusius sąjungininkus ir iškovotas pozicijas.

H. Trumanas teigia, kad antasis pasaulinis karas buvo gražiai laimėtas. Taip, jis buvo laimėtas sumušant nacionalsocializmą, bet ji jo vietoje pastatant dar baisesnį režimą — komunizmą. Keista, kad buvęs prezidentas dar ir dabar nėra objektyviai įsitikinęs, jog antrasis pasaulinis karas buvo labai blogai laimėtas ir visos tautos, dėl vizitinos Gibraltaro, ankstyveskurių pavergimo jis kilo, tebėra laisvose priepasidavę.

Ne mūsų pareiga ginti respublikonų užsienio politiką, bet mu nepaisė, bet užtat apsaugai kiekvienas gal pasakyti, kad ta buvo sutraukta 3000 karių, pa politiką pavergtiems duoda šio

RYTŲ EUROPOS KOMISIJA

Londono posėdžiavusi Centro Rytų Europos komisija iš pagrindų pertvarkė savo veiklą. Beddington Behrensas, ilgiau pirmininkavęs šiai komisijai, ir dabartinis britų atstato min. MacMillanas išrinkti garbės pirmininkais, nuolatiniu pirmininku — belgų senatorius De la Vallee Poussin, o gen. sekretoriais — Pomon Paryžiuje ir Morton — Londone. Numatyta sudaryti vykdomąjį komitetą ir centro komitetą.

Atėity posėdžiai vyks pakaitomis — Londone ir Paryžiuje. Naujai į šią komisiją įeina Italijos ir olandų atstovai, o vokiečių atstovo pakvietimas bus sprendžiamas artimiausioje atėity. Kaip žinoma, šioje komisijoje atstovaujamos visos trys Pabaltijo valstybės.

Komisija yra turėjusi visą eilę konferencijų, kuriose buvo iškelti opieji už geležinės uždangos esančių valstybių reikavimai ir bolševikų pavergtųjų kraštų atstovai paskatinti glaudiau bendradarbiauti.

Gerai saugo karalienę

Didžiosios Britanijos karalė, kuri pora, keliaujanti po įvairias kolonijas, jau yra pakeliui atgal į Angliją. Savaitės pradžioje budintis Gibraltare.

Karališkai porai kelias atvejais buvo pagrašinta, kad jei vizituos Gibraltarą, ankstyveskurių pavergimo jis kilo, tebėra laisvose priepasidavę. Karališkoji lauks nemalnumų. Karališkoji pora, kaip ir pridera, grąsinanti publikonų užsienio politiką, bet mu nepaisė, bet užtat apsaugai kiekvienas gal pasakyti, kad ta buvo sutraukta 3000 karių, pa politiką pavergtiems duoda šio

REPATRIJUOS PABALTIO VOKIEČIUS

Vokiečių Rytprūsių pabėgėlių organas "Das Ostpreussenblatt" Nr. 17 54 rašo, kad, paskutinėmis Berlyne gautosiomis žiniomis, Rytinės Vokietijos įstaigos sutinkančios repatriuoti į Rytinę Vokietiją ne tik šiaurinėje Rytprūsių dalyje, vad. Kaliningrado srityje, bet ir Klaipėdos krašte, taip pat kitose Lietuvos dalyse, be to, Estijoje ir Latvijoje palikusius arba prievarta sulaukusius vokiečius.

Tam tikslui sovietinės zonos vidaus reikalų ministerijoje pradėti reikalingi paruošiamieji darbai. Repatriacija, kai dėl to bus susitarta, vyktų per lenkų repatriacinę stovyklą Stettine. Tik dar nėra visai aišku, ar iš minimųjų sričių bus repatrijuoti tik tie seni ir nepajėgūs dirbti vokiečiai, ar ir visi kiti. Pagrindiniai pasitarimai turi įvykti Karaliaučiuje.

Vokiečių spaudos žiniomis, Pabaltijo kraštuose tikrųjų vokiečių šiuo metu yra likę, palyginti, nedaug. Daugiausia tai yra tie, kurie buvo seniau repatrijavę, bet paskiau buvo nacių pasišlysti į Wartheland ir ten pateko bolševikams. Tie, kurie nebuvo nuteisti kaip karo nusikaltėliai, buvo pasiųsti į Latviją ir Estiją su darbo komandomis. Iš viso, apskaičiuojama, šiuo metu Latvijoje yra vokiečių kilimo žmonių apie 1.000. "Pressdienst der Heimatvertriebenen" Nr. 16 54 pažymi, kad Klaipėdos kr. vokiečiai neturi nė vienos vokiškos mokyklos. Jie turi drauge su rusų ir lietuvių vaikais lankyti valdines mokyklas, kuriose mokoma tik rusiškai ir lietuviškai. Vokiškai nemokoma.

Vasario 16 gimnazijos abiturientai Bonnos universitete

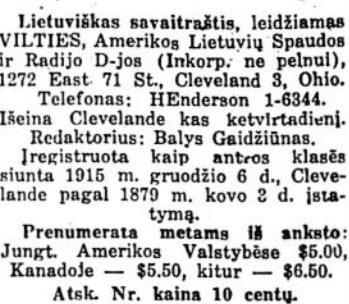
Šių mokslo metų Vasario 16 gimnazijos išleisti trys abiturientai, gavę Velykoms gimnazijos baigimo diplomus, jau priimti Bonnos universitete vasaros semestrai.

Iš jų K. Dikšaitis studijuoja miškininkystę, o P. Kazirskis ir V. Venclovas studijuoja pirmą semestrą biologiją, nors vėliau, susipažinę su įvairiomis mokslo disciplinomis, gal pasirinks to fakulteto ribose kitą šaką. Pirmieji du gyvena Pabaltiečių Studentų S-gos bendrabutyje Annabergo pilyje ties Bad Godesberg, o L. Venclovas pas savo netoli gyvenančius tėvelius.

Tuo būdu ir dabar Vokietijos universitetuose pripažįstami Vasario 16 gimnazijos baigimo diplomai. Oficialūs gimnazijai teisių suteikimas siejasi su krašto vyrausybės automatišku įsipareigojimu jos išlaikymui skirti biudžetą sumas. To vengdama, krašto vyriausybė naujoms mokykloms pripažinimo teisių davimą kiek galėdama delsia. Dėl to teisių gavimo toliau kovoja, o dabar gimnazija veikia viešai su krašto vyriausybės žinia, patvirtinimu ir jos mokyklinių, sveikatos ir kitų įstaigų priežiūroje.

JAV trumpam vizitui atvyko Kanados generalinis gubernatorius Vincent Massey. Jį sveikina prezidentas Eisenhoweris.

50	M. Katiliškis	3.
00	Zmónijos likimas	
00	V. Bagdonavičius	3.
00	Zemaičių žemė	
50	A. Vilainis	1.
	Zemaičių krikėtas	
	P. Abelkis	3.

auštu. Užsakant pinigų siųskite:
 71 St. Cleveland 3. Ohio

Tikras malonumas!

The advertisement features a large, stylized logo for "P.O.C." in a bold, outlined font. Above the logo is a small crest with a crown and the letters "P.O.C.". Below the logo is a banner that reads "PILSENER BEER". To the left of the logo is a cartoon character of a man in a hat and overalls, holding a glass of beer. Below the logo, the text "DAUGIAU MALONUMO SU TUO TIKRU 51 SKON" is written in a bold, sans-serif font. At the bottom of the advertisement, the text "THE PILSENER BREWING CO. CLEVELAND; OH" is written in a bold, sans-serif font.

P.O.C.

PILSENER BEER

**DAUGIAU MALONUMO
SU TUO TIKRU 51 SKON**

THE PILSENER BREWING CO. CLEVELAND; OH

THE PILSENER BREWING CO. CLEVELAND, OHIO

Žiūrėk per plyšį – pamatysi velnią

Liberalų ir klerikalų diskusijas (jau per kelias dešimtis metų) lietuvių spaudoje ir gyvenime aš aną kartą pavadinau brutalomis ir primityviomis. Brutaliomis dėl to, kad ne kartą jos pasiduodavo kraštutinėms aistroms ir tuoj griebdavosi ir tebesigriebia karo, militaristinių šūkių. Primityviomis dėl to, kad dažniausia jos visą reikalą esmė ima siaurai, iškreiptai, paviršutiniškai.

VISKĄ APIMA, BET NETURI BIBLIJOS

Liberalizmas niekad nebuvo ir nėra vien siauras santykių klausimas tarp žmogaus ir valstybės su religija ir bažnyčiomis. Liberalizmas yra daug platesnė filosofija ir sociologija. Pavyzdžiui, jis ieško atsakymų ir rades, juos duoda į tokias klausimus: kokia yra žmogaus prigimtis, asmenybės santykiai su visuomene ir valstybe, esminės kūrybingo gyvenimo sąlygos — asmenybės laisvė, tikėjimo ir sąžinės laisvė, žodžio ir spaudos laisvė, viešųjų susibūrimų laisvė, švietimosi ir profesijos laisvė, — asmeninės nuosavybės ir ekonominės iniciatyvos teisė, kapitalo ir darbo santykiai, plačios socialinės apdraudos galimybės ir prievolės žmonių bendruomenėje, viešoji gerovė, valstybės santvarka ir jos demokratiniai pamatai, piliečių teisės ir pareigos, tautų teisės laisvai apsispręsti dėl savo likimo, tarptautinis bendradarbiavimas, tautų laisvės, saugumo ir taikos garantijos ir t.t.

Rimtai kalbant apie liberalizmą, reikia turėti galvoje visą jo esmę ir prigimtį, o ne kurį vieną siaurą požiūrį. Ir žiūrėti į jį reikia ne dogmatškai, bet istoriškai perspektyvoje. Mat, liberalizmas neturi savo biblijos ir vieno neklystančio autoriteto. Jo "biblija" pagrįsta nuolatinio laisvo jėskojimo dvasia, jo principai palaipsniui keičiasi pagal naujus gyvenimo reikalavimus ir įvairiuose kraštuose bei įvairiais laikotarpiais įvairiai priitaikomi. 19-tojo šimtmečio liberalizmas skiriasi nuo 20-tojo, ir 21-jo šimtmečio tikriausiai skirsis nuo dabartinio.

TOTALISTŲ KELIAS

Bendrai paėmus, liberalizmo pažiūra neįsėda į tokio principo, kokį skelbė, pvz., kanadiškiai "Teisės žiburiai" (1953. VII. 9 d.): "Tiesa yra nedaloma. Kelių tiesių negali būti. Negali būti taip pat kelių teisingų pasaulių". Kaip iš pažiūros begalėtų atrodyti, teisingas ir gundantis toks tvirtinimas, jis prieštarauja gyvenimo kintančiai tikrovei ir visuomet veda į siaurą fanatizmą. Taip galvojančias žmogus, pats susiradęs ar priėmęs kito apreiškimą tiesai, tvirtina, kad tik jo tiesa tėra vienintelė ir, kadangi tik viena tiesa tegali būti teisinga (žinoma, jo priimtoji tiesa...), tai su kitomis, klaidingomis tiesomis (kaip jam atrodo, netiesomis...) reikia per fas et nefas, doriai ir nedoriai kovoti.

Liberalizmas taip nežiūri: jis pripažįsta žmogui laisvę jėskoti tiesos, pripažįsta ir teisę klysti ir už klaidą žmogaus nėsau ir nedegina jo ant laužo. Todėl liberalizmas taip nepatinka visoms diktatūroms, visiems neklystantiems autoritetams; visiems totalistams, skelbiančiams, jog tik jie vieni tėra suradę ir atstovaujant vieną vienintelę "neklaidingą ir nedalomą tiesą".

UŽMIRŠĘ VELNIA PĖKLOJE — JIEŠKO ŽEMĖJĘ

Ką matėme ir tebeamatome iš liberalų ir klerikalų diskusijų lietuviškame pasaulyje? O gi siaurą ir šališką palinkimą

BRONYS RAILA

mą suvesti dalyko esmę tik į žmogaus ir jo religijos, valstybės ir bažnyčios santykių klausimus. Jau pačioje diskusijų pradžioje, Kudirkos laikais, ta baimė staciai persekiojo lietuvių klerikalizmo atstovus, jog ir mūsų tautinio atgimimo sąjūdį jiems atrodė neva turėjęs tikslą, kaip "pamažėli atstumi kungius nuo žmonių, paskui gi daryti su lietuviais, ką užsigeis". O dabar su liberaline mintimi žiūrimas... bolševizmo kvailiausias baubas, net stabmeldybės stiprėjimas, ir "raginama ruošti kovai prieš tą šmėklą — paskutinei sprendžiamajai kovai, jau po to, kai bolševizmas bus nugalėtas. Per tokį siaurą plyšį, drumstomis kovings aistros akimis težiūrint, — žinoma, taip ir pasimato velnias...

Taip kovoti prieš liberalizmą, mano nuomone, yra vienas iš tuščiausių lietuviškos energijos eikvojimų. Kaip lygiai vienas iš tuščiausių popierio eikvojimų buvo tam tikroje spaudoje straipsnių straipsniai prieš "Dirvos" liberalizmą. Jei jau staptelėti ties tuo siauru tikybinu atveju, tai tektų pasakyti, kad klerikalizmo karingi šūkliai čia yra kova su vėjo malūnais. Liberalizmas gerbia visus tauriusius žmogaus dvasios polinkius, jų tarpe ir religiją. Tikrasis liberalizmas niekad nėra skelbęs karo religijai ir visuomet pabrėžęs, kad jis gina ir gins religijos laisvę, bet priešinsis religinei vergijai — užsimojimui smurtuoti prieš kitokių religinius įsitikinimus ir žmogaus sąžinės laisvę.

DEMOKRATIJA — NE TEOKRATIJA

Liberalizmas mano, kad yra pasibaigę ar turėtų pasibaigti, kur jie dar tyro, teokratijos amžiai, — kitaip sakant, "Dievo valdžia", kas iš tikrųjų reiškia valdžią tų pačių mirtingų ir nuodėmingų žmonių, tik pasiskelbusių save vieninteliais Dievo įgaliojotais šioje žemėje.

Teokratija yra priešinga esminiams demokratijos dėsniams. Tautos teisėtai išrinktais valdytojais gali būti žmonės, giliausiai religijai nusiteikę, tautos gali išrinkti valdytojus vyksupus ir net kardinolus, — bet jei jos teisėtai išrinkti kitiokių profesijų ar nusistatymų žmonės, tai nereiškia, kad jau atėjo "velnio karalystė".

Jei kuri bažnyčia nėra tautinė, o tik tarptautinė ar "visuotinė", jei tautiniai reikalai tėra jai tik "neesminiai religinių apraiškų elementais", kaip savo mastu visai logiškai pabrėžė vysk. V. Brizgys, — tai savaime plaukia išvada, kad atitinkama tokios religijos žemiška organizacija, bažnyčia, nebūdama demokratiškai išrinkta tautai valdyti, neturėtų teisės reikšti pretenzijų būti kad ir netiesioginiu to tautinės valdžios elementu. Ji turi kitur savo centrą ir valdžią, ji turi "foreign agency" plačiąja prasme. Visos rimtos valstybės mokslo teorijos, aiškinančios valdžios elementus, niekada nepažymi, kad į valstybės ir jos valdžios sąvokas įeina tos ar kitos bažnyčios religinė organizacija. Teorijoje toks valstybės ir bažnyčios visai išminingas išskyrimas yra pasiektas anksčiau, negu praktikoje.

NEVAISINGAS KARAS NETIKRAIS GINKLAIS

Ar tai atneša religijai žalos ir ar tokios, pasakytume, liberalistinės teorijos yra jau "velnio darbas", "bedievybės skleidimas", užsimaskavusio "šetono" užmačia? Ar kas Kristaus vardo kiekviename sakinyje nepamini,

tai tas jau "antikristas"?

Nieko panašaus, ir liberalinių kraštų gyvenimo praktika tai parodo. Liberalinės grupės tariamą kovą "prieš bažnyčią" ar "prieš religiją" yra vedusios ne dėl to, kad paneigtų teisę bažnyčioms ir religijoms veikti, bet visuomet tai būdavo kova dėl valstybės valdymo būdų, dėl valstybės esmės ir uždavinių suvokimo, o labai dažnai ir dėl ekonominių interesų palietimo. Dievas čia tik įmaišomas kartais į labai žemiškus dalykus.

Liberalizmas nėra skiriamas religijos reikalams. Jo plotmėje gražiai veikia ir susiderina tiek tikintieji ir religines dogmas, tiek laisvamaniai, agnostikai ir net bedieviai. Visiems užtenka vietos, kai moka tolerantiškai gerbti kitų sąžinės įsitikinimus. Anglų liberalų didžiama buvo ir yra giliai religingi asmenys. Net neseniai miręs žymus kairysis socialistas, darbiečių partijos lyderis Stafford Cripps buvo aktyviu pamokslininku viešose bažnyčioje. Amerikiečių liberalų platus dalyvavimas įvairiose religinėse organizacijose čia visiems žinomas.

O lietuvių tarpe gausi, gal net aiški didžiama liberalinių įsitikinimų žmonių iš "dešiniojo" ar net "kairiojo" sparno yra nuosirdūs vienos ar kitos religijos išpažintojai ir rėmėjai. Būti religingu ir kurios bažnyčios rėmėju — nėra liberalo pareiga, bet jo šventa teisė. Lygiai ir būti laisvamaniu ar net bedieviu — nėra nei liberalo esmė ar pareiga, o tik tokia pat nepaneigiama teisė.

Tvirtinimai, kad liberalas yra "nepilnutinis" lietuvis, jokiais kriterijais nepriklusgastas katalikui, bestija, egoistas, savanaudis, materialistas, bedievis ir paleistuvys, Markso ir Lenino bendramintis, bažnyčios trypėjas, pagonis, kunigų ir religijos priešininkas, kurį reikia pulti, sulaužyti, nušluoti, — galima užtikti nebet mūsų kun. Mažučio brošiūrose, kun. S. Ylos dialoguose, prof. A. Maceinos pranašiškuose regėjimuose, vysk. Brizgio straipsniuose, ar kaip seniau "Tėvynės Sargų" kruazadose.

Tokie priėjimai prie klausimų savo pobūdžiu yra kažkoks laukinis brutalumas, savo esme — kvailiausias primityvumas, iš kurio, deja, nėra iškopę net vadinamasis lietuvių intelektualinis elitas. Melskimės, kad jie daugiau persijotų broliškos meilės, o ne karo skelbimo jausmais, ne neapykantos ir melo, bet tiesos jėskojimo nusiteikimais.

ATSISAUKIMAS I LIETUVES STUDENTES

Jums, brangios Sesės, esu parašiusi "Petrailio lietuvių studentų gyvenimas ir jų veikla" (liečia 1910-11-12-13 metus), ir "Lietuvės studentės Berne" (1904-05-06-07-08 metais).

Parašiau ne tik tam, kad liktų pėdsakai iš tos epochos, kaip gyveno lietuvių studentės, kaip galvojo, ką veikė, bet ir tam, kad tai prigyty ir įteit į Jūsų jauną studentų gyvenimą, kaip tradiciją, kur būtų užfiksuota visos epochos, visi laikai, kada lietuvių moterys studijavo ir kuriose pasaulio vietovėse.

Kad jų — lietuvių akademinių jaunimo atstovių — visa veikla: tautinėje, visuomeninėje, socialinėje ir politinėje srityse būtų įamžinta metraščių puslapiuose, kur galint, pailiustruota fotografijomis.

Kad Jūs, jaunosios Sesės, būtumėte, kaip ir sargyboje tos lietuvių studentų rašomosios kronikos, rinktumėte ją į vieną vietą, ir tęstumėte pradėtąjį darbą, perduodamos jį iš kartos

į kartą.

Būtų labai gerai, kad ir kitos, buvusios studentės Maskvos, Varšuvos, Berlyno, Paryžiaus ir kitų Europos universitetų, o vėliau, Nepriklausomos Lietuvos — Kaune ir Vilniuje, toliau — tremtyje ir dabar — esančios emigracijoje — visos užrašytų savo studentavimo laikotarpį. Jie, tie laikotarpiai, atžymėti datų ir visų svarbesnių studentų gyvenimo momentų, sudarys svarbią medžiagą, — tai bus lietuvių studentų pilno gyvenimo įvairiais laikais tarpais ne tik tikslus atvaizdavimas, bet ir dokumentacinė medžiaga, kuri turės vėliau istorinės reikšmės.

Atsiliepkite, kam turėčiau pasiųsti paruoštą medžiagą. (Adr. Ing. P. Narutavičius, Central Hidroelectrica de Caldas, Manizales, Colombia, So. Am.). Su gilia pagarba J. Narutavičienė

BERNIUKŲ VASAROS STOVYKLA

Amerikos Lietuvių Bendruomenės Laikinasis Organiz. Komitetas, vykdydamas apygardų suvažiavimo priimtą rezoliuciją dėl lietuvių vasaros stovyklų lietuvių vaikams, pavedė Dr. A. Šerkšnui šią vasarą organizuoti stovyklą rytinių apygardų berniukams.

Dr. A. Šerkšnas pasiūlymą priėmė ir jau atliko paruošiamuosius darbus. Stovykla įvyks Connecticut valstybėje, kuri lengviausiai pasiekama visoms rytinėms apygardoms. Lituanistikos ir lietuvių programų parengime bus bendradarbiaujama su mergaičių stovykla, vedama lietuvių seselių Putname. Stovykla tęsis keturias savaites ir bus tiesioginė LOK kontrolė. Je, ypač lituanistikos, lietuvių programų organizavimo darbe ir stovyklos personalo parinkime.

Tėvai prašomi neatidėliojant užsisakyti vietas šiuo adresu: Dr. A. Šerkšnas, 301 Silas Deane Hwy., Wethersfield, Conn. Tel. Hartford, Jackson 9-3064. Čia gaunamos visos smulkios informacijos.

W. M. Chase, LOKO Išdininkas ir Įgaliojotinis Stovyklos Reikalams

Salute a friend with Beam, and you've paid him a compliment he understands. For good wishes have accompanied Jim Beam since way back in 1795. Today it's widely recognized as The World's Finest Bourbon... the drink that means you respect your companions... the drink they'll respect you for choosing.

FIFTH \$379
Code No. 4116B

PINT \$239
Code No. 4116C

KENTUCKY STRAIGHT
BOURBON WHISKEY
86 PROOF
JAMES B. BEAM
DISTILLING CO.,
CLERMONT, KENTUCKY

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY CO'S BASEMENT

SENOVIŠKO TURGAUS FESTIVALIS

Skubėkit! 1500 Puikių Vasarinių Skrybelaičių

- Sviesūs tinkliniai
- Didelis mado pasirinkimas
- Naujų spalvų įvairumas
- Gražios medžiagos
- Visos geriausios spalvos
- Ryškūs balti apvedžiojimai

Sios visos yra brangiau kainuojančios skrybelaitės ir visos tokios gražios, kad Jūs norėsit daugiau negu vienos. Naujos spalvos, naujos formos, naujos mados — tik su vienu tikslu... padaryti jus gražesne. Visų dydžių.

Pašto ir telefono užsakymai nepriimami

The May Co.'s Millinery Department

1.77

SENIAU IR DABAR

K. S. KARPUS

DAR KELIOS PASTABOS IS MCSU KELIONES

Du paminklai

Grįžom Clevelandan per Kentucky. Kentucky, pietuose nuo Ohio, skersai didelę Ohio upę, apie 40,400 kv. mylių plotu, su arti 3,000,000 gyventojų, davė Amerikos respublikai du prezidentus, vadovavusius suskaldytos JAV valstybės piliečių karui 1861-65 m. Tai šiauriečių Abrahamsas Lincoln ir pietiečių Jeffersonas Davis — to pilietinio karo, kurio metu, kaip pernai minėjau, brolis plovė brolį, šeimos suiro, giminės persiskyrė, ir abi pusės paguldė dešimtis tūkstančių savo vyrų už negrįšimo į namus, ko formaliai neatšiekta ir šiandien.

Abu, ir Lincoln ir Davis, gimę paprastose iš rastių statytose primityvose bakiuose, skirtingose Kentucky dalyse. Lincoln gimė 1809 metais, Davis 1808 metais, iš pionierių tėvų, kurie pradėjo gyventi naujai baltųjų pionierių užimamoje teritorijoje. Kentucky buvo priimta į Sąjungą 1792 metais.

Jiedu vienas apie kitą pradžioje nieko nežinojo ir neturėjo pažinties, nes Lincoln dar mažas kūdikis buvo išvežtas šiaurėn, kai jo tėvai apeidė Kentucky įsiekiant geresnių gyvenimo sąlygų.

Likimo sumetimų, jiedviem teko vienas prieš kitą kariauti, ir jų šėkejai ir garbintojai pastatė jiems atitinkamus paminklus Kentucky, kur jie gimė.

Jeffersonas Davis paminklas 350 pėdų obelisko pavidalo, panašus kaip Washingtonui Jurgiuui Washingtonui paminklas, tik ne toks augštas, stovi netoli Hopkinsville. Gerai įrengtas keltavas užkėlia lankytojus į paminklo viršų. Apačioje gi įrengtas muziejus. Paminklą pastatė pietiečiai, 22 akry žemės plote paverstame parku. Ten yra pastatytas ir pavyzdys jo tėvų buvusio rasti namelio.

Abrahamsui Lincoln paminklas pastatytas dabar paverstame 116 akry parke, kur buvo jo tėvų dirbama žemė ir giria, prie Hodgenville miestelio, 1911 metais, visuomenės pinigais. Čia laikomas originalis Lincoln gimimo namelis, kuris pora kartų buvo išvežtas į šimtmetines parodas atskirose Amerikos dalyse ir vėl gražintas atgal.

Sis paminklas yra masyvus granito pastatas, augštame krante, į kurį viršun eina daugiau kaip 100 akmeninių laiptų. Tokį paminklą kaip šis, ir kaip didingas Lincolnui paminklas Washingtonui, pastatyti galėjo tik toks turtingas kraštas kaip Amerika.

Jeigu likimas būtų lėmęs, kad to pilietinio karo metu respublika būtų suplėšyta, aišku, Lincolnui paminklas Kentucky ribose niekad nebūtų buvęs pastatytas, nes pietiečiai, tiek jo neapkędami, pastatė paminklą aktoriui Booth, kuris prezidentą Lincolną nušovė bal. 14 d. 1865 metais, nors Booth, kaip žmogžudys, po jo pikto darbo tuoj buvo sugautas ir pakartas.

Lincoln palaidotas Springfield, Ill., kur jis padarė savo politinę karjerą ir iš kur buvo išrinktas prezidentu. Ten taip pat atitinkamai pagerbtas didingų paminklų. Jis tėra vienišelis JAV prezidentas taip gausiai ir tokiais didžiais trimis paminklais pagerbtas.

Jau minėjau seniau, kad apie Lincolną ir jo laikus yra išspausdinta per 5,000 įvairių knygų, bet to dar neužtenka: vienas universitetas New Jersey valstybėje kas metai skiria premijas tinkamiausiems rašams apie Lincolną arba jo laikus. Tas pa-

skatina apie jį daugiau ir daugiau rašyti.

Obelių sėklų platintojas

Privaziavus Ohio upę, kurią tenka pervažiuoti Cincinnati miesto tiltais, prisiminė dar vienas dalykas, iš tų pačių Lincoln-Davis gimimo laikų, kada pionieriai ėjo tolyn į vakarus iš senų Atlanto pakraštįje užgyventų anglių kolonijų.

Sis padavimas eina apie praminą "Johnny Appleseed", (apple-ubuolys, seed-sėkla), kuris Ohio upę įrystydamiis valtele, lankydamas naujai pradėdant kurtis baltuosius gyventojus, įsikurusius kitais paupiais, bet pasiekiamose vietose apdovanojau obelių sėklomis sodams užveisti. Jis vežiojo maišus obelių sėklų iš savo gyvenamos vietovės dabartinio Pittsburgh miesto plote. Tas keistas keliautojas upėmis vadinosi Jonathan Champan, bet išgarsėjo savo pramintu pavadinimu "Johnny Appleseed".

Pirmutinę kelionę Ohio upę jis padarė 1806 metais, iškeliaudamas pavandenių į vakarus su dviem pilnom valtim obelių sėklų, ir stengdamas neaplenkti nei vieno baltos gyventojų jami pasiekiamose vietose. Apdovanojo juos obelių sėklomis, kitus pamokė, kurie nežinojo, kaip iš jų užveisti sodus. Taip Ohio paupio nauji gyventojai ir užveisė savo sodybas obelėmis. Ir sritis pasidarė gausi taisy vaisiais. Kur jam išrodė tinkama vieta, jis ir pats užsodindavo ją obelėmis, tikėdamas, kad kas nors vėliau ten atvykęs įsigyvens.

Kur jis gimė aiškių žinių nėra, bet į Pittsburgho sritį atkeliavo 1794 metais. Ten išsuaugino obelių sodą, iš obuolių spaudė sunką, sėklas taupė, ir kai surinko jų pakankamai, sumanė suteikti tų malonumą ir sau ir kitiems savo "kaime". apkeliaudamas juos šimtų mylių atstume. Ir visur buvo labai mylimas ir laukiamas svečias, nes kas tose dienose galėjo ką iš toliau lankyti...

Padavimas sako, jis turėjo ilgus plaukus ir barzdą, vaikščiojo basas, dėvėjo iš senų maišų savo paties siutais rūbais, vietoje kepurės ant galvos dėvėjo geležinį puodą, kuriame kartais gamindavos sau valgi.

Jis pasiekė ir Indiana valstybę, ir ten atliko savo pasiskirtą misiją, užveisdamas plotus obelėmis. Pas pažįstamą prie Fort Wayne, Ind., jis beviešėdamas ir mirė. Žydintieji obelių sodai liko jam amžinu paminklu.

Žmonės nori smagumo

Važinėdami po Ameriką randam žmones, kurie moka pasidaryti sau malonumą ir savo gyvenimą pajavairinti. Pietuose rengia karnavalus, gėlių švenčių, vatos iškilmes, apelsinų ir kitų pietų vaisių sunokimo iškilmes. Vakaruose rengiama vaisių ir gėlių šventės. Taip pat ir beveik visu Pacifiko pakraščiu.

Šiaurėje žmonės randa prągą pasidaryti sau malonumą prisitaikydami gamtos sąlygoms. Pav., kur gamtos daugybę bulvių, rengia bulvių sužydėjimo iškilmes, o pas mus Clevelando kaime rengiama Chandon mieste, kur apylinkėje yra gausybė klevų, balandžio pradžioje rengiama sulos leidimo iškilmė.

Čia rinkiniai suvažiuoja į miestelį sulos puotai ir prideda įvairių kitokių pamarginimų. Tų iškilmių proga rengia avių kerpimo lenktynes, rasti skaldymo ir medžių pjovimo rungtynes, kuriose smarkūs, stiprūs vyrai turi progos parodyti savo jėgą. Ta trijų dienų iškilmė vadinama "Maple Festival". Į ją su-

Ekonominiai reikalai New Yorke

Gegužės 2 d. New Yorko Lietuvių Prekybos Rūmų susirinkime be organizacinių reikalų buvo plačiai nagrinėtos ekonominės problemos.

Rūmų pirmininkas J. Ginkus išreiškė padėką prelegentams adv. Briedžiui ir Dr. J. K. Valiūnui už sutikimą pasidalyti mintimis, pradėjo ekonominių problemų svarstymą.

Bankų organizacija

Adv. Briedis jr. davė bankinės ir savitarpinės kredito įstatų studiją. Išsamiai supažindino su visa eile veikiančių New Yorke bankų organizacija ir praktika. Nurodė pagrindinius įstatyminius reikalavimus bankams naujai organizuojant. Užakcentavo skirtumus, buvusius prieš 25 m. ir dabar. Naujo banko suorganizavimas dabar turi žymiai daugiau reikalavimų. Nepaskutinioje vietoje yra reikalavimas-amerikinė banko darbo patirtis. Daugelis tų reikalavimų yra sunkiai nugailima. Tačiau, tai nėra negalima. Ilgiau buvo sustota ties savitarpinio kredito kooperatyvinės formos organizacijos reikalu. Iš jo turėtų su Banking Dep. pareigūnais kontaktų, yra realių galimybių New Yorke lietuvių tarptauti įstaiga suorganizuoti. Šios

plaukia visos Geauga apskrities ūkininkai ir suvažiuoja miestelį į jos pažūrėti. Dar stipresni vyrai šioje iškilmėje rodo savo jėgą arklį traukime ar išlaikyme; du arkliai eina į priešingą pusę, o venas vydas už pakinkytą laikydamas viduryje stengiasi arklus sulaukyti. Tokias metines iškilas aplanko ir gubernatoriai ir kiti žymūs žmonės.

organizacijos narių skaičius nuo 100 ligi 200, pajus \$25, pagrindinis kapitalas nuo \$2500 ligi \$5000. Kreditas galimas tik narių tarpe. Valdomieji organai neapmokami, išskyrus techniskajį personalą. Susirinkime klausimas buvo diskutuojamas.

Tarptautinė užsienių prekyba

Dr. J. K. Valiūnas, "NERIS" International Trade Co. direktorius, palietęs bendrą istorinę ekonominę žmonijos raidą, plačiau nagrinėjo buvusią Lietuvos užsienio tarptautinę prekybą. Jis teigiamai įvertino Lietuvos stambiųjų ekonominių organizacijų: "Pienocentro", "Maisto", "Lino" ir k. tautos ūkiui ekonominius nuopelnus. Žinoma, tų organizacijų veikla būtų buvusi naudingesnė, jei nebūtų trūkę patyrusių žmonių tarptautinėje prekyboje. Gal nebūtų reikėję už pigią kainą parduoti augštos kokybės Lietuvos ūkininko pagamintą prekę. Būtų klaida į šį reikalą pamoti ranka. Bet kaip ir kur?

Šiuo metu kaip tik yra daug progų išaugti ir teoretikams, ir praktikams tarptautinėje prekyboje. Lietuvių yra visose šalyse. Juos reikia suorganizuoti. Susijūnijimas yra svarbus dalykas tarptautinėje pasiūly ir paklausy rinkoje. Juk kiekvienas kraštas yra charakteringas savo bet kurio gaminio atžvilgiu. Šiandien tokia ekonominė organizacija, kaip Schumano planas yra revoliucinė pasaulio ekonomikoje. Greit bus realybė pasaulio masto žemės ūkio gaminių realizavimo ekonominė organizacija.

Lietuviai turi ne kiek neblogesnę galvą už kitus. Tik reikia ryžto. Praktika parodė, kad lie-

tuviui nėra uždarytos durys tarptautinėje prekyboje. Lietuviška pavardė ir lietuviškas užsienio pasas nėra jokia kliūtis siekiant darbi tarptautinėje prekyboje.

Lietuviškas prekybinis laivynas

Dr. Valiūnas iškėlė laivininystės reikalą. Savų jūrininkų paruošimo svarbą. Pažymėjęs nepriklausomybės laiku laivininystės užuomazgą Lietuvoje, įtikinamai davė ir realų planą, kaip būtų galima įsigyti lietuviams transatlantinį laivą dabar, čia gyvenant. Tokiam laivui išaugti ir lietuvių jūrininkai.

Po pranešimų buvo gyvos ir vertingos diskusijos. Numatyta pasiskirstyti atskiriems dalykams sekcijomis ir nepalikti reikalų tik vien studijoms. Diskusijoje dalyvavo: Simutis, Gureckas, Mitchell, Audėnas, Burzeika ir kt.

Stasys Gudas

K. DRUNGOS PADEKA

Po septynerius metus trukusios sunkios plaučių ligos 8 m. balandžio mėn. atsisveikinau su ligoninėmis ir sanatorijomis. Per praėjusius 7 metus, kurių bėgyje man teko pakelti šešetą sunkių operacijų, visą laiką buvau lietuviškos visuomenės materialiniai remiamas. Ypatingai didelės paramos susilaukiau pernai operavimuisi ir gydymuisi Šveicarijoje.

Nesuklysiu tvirtindamas, kad ši lietuviškos visuomenės parama, leidusi man pasinaudoti geriausiomis ir tiksliausiomis gydymo priemonėmis, mane galutinai išilgametės ligos išgelbėjo.

Nors ir norėdamas, bet negalėdamas spaudos puslapiuose nukreipti padėkos žodį, pami-

nint tiesioginiai kiekvieną man padėjusį lietuvių, aš galiu šiandien čia išreikšti tik bendrus gilius padėkos jausmus:

Lietuvių Rezistencinei Santarvei, Tautinių Akademinių Korporacijų Sambūriui, Jaunimo Sambūriui "Sviesa", gimnazijos ir universiteto laikų bičiuliams, rezistencinės veiklos draugams, giminėms, pažįstamiems ir nepažįstamiems tautiečiams Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Kanadoje, Anglijoje, Australijoje, Venecueloje ir Vokietijoje.

Netikint galimumu žodžiais išsemti dėkingumo tūrį, man tenka visoms man padėjusioms organizacijoms ir asmenims padėkoti šiandien tik vienu, bet viską, ką padėkos žodis savyje gali turėti, slepiančiu — AČIU.

Drauge aš nuosirdžiai dėkoju redakcijoms tų laikraščių, kurios šią padėką spausdina ar pernai atitinkamais pranešimais bei kronikos žinutėmis prie paramos man sutelkimo yra prisidėjusios.

Karolis DRUNGA, Vokietija

NAUJA! PILE-EEZ MOSTIS

Greit palengvina nuo niežėjimo ir nemalonumo, padaro jvairių odos nesveikumą.

Kaina, \$0.75.

ELPOL
MANUFACTURING CO.
13706 Benwood Ave.
Cleveland 5, Ohio

May you live as long as you like,
And have what you like as long as you live.

Your Toast means most...with JIM BEAM

World's finest Bourbon
since 1795

Salute a friend with Beam, and you've paid him a compliment he understands. For good wishes have accompanied Jim Beam since way back in 1795. Today it's widely recognized as The World's Finest Bourbon... the drink that means you respect your companions... the drink they'll respect you for choosing.

FIFTH \$379
Code No. 41168

PINT \$239
Code No. 4116C

KENTUCKY STRAIGHT
BOURBON WHISKEY
86 PROOF
JAMES B. BEAM
DISTILLING CO.,
CLERMONT, KENTUCKY

DIRVA THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Hendersen 1-6411. Redaktorius Baldys GAIÐZIONAS (buto telefonas: Garfield 1-7406).

Visi ateikime į talką gimnazijai

Vasario 16 tos gimnazijos rūmų iniciatyva Chicagoje, la-
borizmo mėn. 1 d. Lietuvių Audi-
torijoje buvo suaukotas visuo-
menės organizacijų atstovų su-
sitikimas, kuriame vienbalsiai
buvo pasisakyta už GIMNAZI-
JOS RŪMŲ ĮSIPRĖKIMĄ ir tam
uždavinį atlikti buvo išrinktas
komitetas: mokyt. A. Gulbins-
kas — Liet. Mokytojų sąjunga,
teisininkas P. Kavaliūnas —
Gimnazijai rėmti Chicagoje bu-
relį koordinacinio komiteto pir-
mininkas, mokyt. K. Matusevi-
čius — spaudos atstovas, inž. J.
Stankus — Liet. inžinierių ar-
chitektų sąjunga ir Liet. Rando-
nojo Ksyziaus atstovas, dr. J.
Bajerius — Liet. Bendruomenės
ir studentės A. Mikšaitė ir I.
Ausinkaitė, studentės Jūmė-
nė, pradžios. Vėliau procentai
dideja ir susidaro nuostoliai.

Komitetui malonu pažymėti,
kad kai kuriose vietose jau yra
įsisteigę komitetai aukoms rink-
ti ir ju veikimas duoda gerų
vėlių. Be to, ne mažai organi-
zacijų ir pavienių asmenų jau
yra auksų ir auksų surinkę. Tos
auksos jau išsiųstos (iš Chicago
5000 dol.). Būtų gražu, kad vi-
sur, kur tik yra gyvos lietuvių
kolonijos, tuoju įsisteigtų šiam
reikalui komitetai, arba L. Ben-
drumenės ar L. Mokytojų s-gos
skyriai pravedtų auksų rinkimą.
Čia yra visų lietuvių garbės rei-
kalas, ir kad ir mažausia auksa,
bet ateinanti iš KIEKVIENO
LIETUVIŲ TAUTOS VAIKO
bus ženklas susipratimo ir kul-
tūrinio reikalo įvertinimo. Susi-
pratimas ir šis didelis kultūros
darbas yra pats didžiausias mū-
šų ginklas, kokį mes dabar gali-
me pavartoti didesnei pavergtos
tėvynės garbei ir lietuvių
tremtyje palaikymui.

Pastebime, kad tokiu atve-
ju, kur nebūtų komiteto, pa-
togiems dariai, aukotojai gali sa-
sti, kad ir labai mažas auksas
sistį jau esamiems komitetams.

1. Dėti visas pastangas, kad
rūmų skola būtų išmokėta dera-
mu laiku be vėlavimo, nes tai
yra garbės reikalas.

2. Skelbti, kad rūmų įsiprėkima
įvykdyti visa lietuvių visuome-
nė, kad auksos būtų į pagalbą
asmeni ir ore užduoti pagal jų
vėles ir pagal jų kėlin.

3. Atsistoti, kaip lengviau
būtu padėti ir lietuvių sūnų su-
rinkti ir tautai per spaudą ir ki-
tais būdais pasistiegti visuome-
nei. (Šiuo metu skola apie 100,
000 DM, bet ji mažėja).

4. Komiteto būstinė laikoma:
A. Gulbinskas, 6221 N. Bishop
St., Chicago 26, Illinois. Telef.
PRospect 6-6476.

JAV generolas O'Daniel, vadovaujantis JAV kariui misijai Indo-
kinijoje tariai su prancūzais karininkais (viršui) ir su JAV
kariais (apačio).

Chicago komiteto adresas yra
duotas. Chicago komitetas nu-
matė pagaminti bendro pobūdžio
auksų lapus, kuriuos bet kuri or-
ganizacija ar pavienis asmuo
galės savo vietovėse panaudoti.
Šis komitetas duos atsakymus ir
į visus gimnazija liečiančius
klausimus. Komitetas tikisi
spaudos paramos.

Reikalas aiškus ir skubus —
neatidėliokime.

Rūmų įsiprėkimo vajuos
komitetas Chicagoje

PINIGŲ PERVEDIMAI Į VOKIETIJĄ

Vokietija blokuotoms sumoms,
vadinamoms "Spermark", nu-
ėmė visą eilę suvaržymų ir lei-
džia dabar jas tam tikromis sa-
lygomis pervedi į užsienį. Ge-
rejanč. Vokietijos finansinei
būklei ir siaurinant suvaržymus
špermarkių panaudojimui, jų
kursas pastaruoju metu nuolat
krita, vadinasi, už dolerį buvo
galima pirkti vis mažiau šper-
markių. Dabar, dar pabėgusius
jų pervedimus, jų kursas be-
veik lygus normaliam dolerių
kursui.

Kadangi užperkant špermar-
kus sugaistama laiko ir turima
išlaikyti leidimui gauti ir banko
provizijai, tai prie dabartinio
2% skirtumo, palyginus su nor-
malu kursu, jų užpirkimas jau
nebeišimoka.

Pranešdami apie tai mūsų
miliems rėmėjams ir aukoto-
jams, nurodome, kad pinigų
galima, kaip iki šiol, pervedi
čekiais, išrašytais "Litauisches
Zentralkomitee" vardu, siun-
čiant juos su lydraščiu nauju
Vokietijos Krašto Valdybos an-
trašu:

Litauisches Zentralkomitee
(17a) Weiheim Bergstrasse
Postfach 233
arba į mūsų banko sąskaitas:
RADISCHE BANK,
FILIALE MANNHEIM
bendriems pervedimams Vokie-
tijos Krašto Valdybai:
Konto Nr. 3558 — Litauisches
Zentralkomitee, aukoms Vasa-
rio 16 gimnazijos namų fondui.
Konto Nr. 3558a — Litauisches
Zentralkomitee, Sonder-
konto Gymnasium, aukoms Vasa-
rio 16 gimnazijos išlaikymui.
Konto Nr. 3559 — Litauisches
Gymnasium.

VAKARŲ PASAULIS KAPITULIAVO (Atkelta iš 1-mo pusl.)

Esąlyje, ligisolinės bendros dis-
kusijos patvirtino tai, ko ir ga-
lino buvo laukti; būtent, kad
bolševikai Korėjos atžvilgiu lai-
kosi tokios pat taktikos, kaip ir
Berlyne, kai buvo svarstomas
Vokietijos klausimas. Šiaurės
Korėjos delegatas pakartojo tą
patį, ką Molotovas pasakė Ber-
lyne. Girdi, reikią sukurti "de-
mokratinę Korėją, turį būti
įvykdyti "demokratiniai" rinki-
mai be svėtimos kontrolės ir t.t.
ir t.t. Kitaip tariant, visa Ko-
rėja turi būti paversta "liau-
dies" demokratija.

Aišku, kad vakarai tokių re-
ceptų negali priimti. Kaip tokio-
mis aplinkybėmis galima bus
suderinti abiejų partnerių pa-
žiūras, sunku persistatyti. Grei-

Gyvai skautaujama

Bal. 30 — gegužės 2 dienomis
Bostono vietininkijos Senųjų
Lapinių būrelis išsklavo White
Mountains kalnuose. Bostono
Councilio stovyklavietėje "Camp
Hemenway" praleistos nepa-
prastai puikios dienos pavasa-
rėjantioje kalnų gamtoje. Gy-
venta primityviškai, net ir maistas
gaminamas žygiuose be indų,
bet alumininiame popierėje. Iš-
kylautojų nuotaika buvusi ne-
paprastai pakyli. Iškylos metu
praktiškai taikytas skautiškas
patyrimas naujoje aplinkoje,
žaisti sportiniai bei vikrumą la-
viną žaidimai. Vakaraus prie-
laužo sklido į kalnus lietuviškos
dainos aidai, dalintasi maloniais
dienos įspūdžiais, pasakoti nu-
tykliai. Iškyloje dalyvavo dešimt
lapinių ir du kėstutėnai. Jai va-
dovavo pasktn. Algis Banevi-
čius, maisto tiekiamą tvarkė pa-
sktn. Algis Žilinskas, o nuo-
taikingas laužavedys buvo Vy-
tautas Dambrauskas. Naktvota
kalnų trobelėje.

Bostone gal vienintelis akty-
vus sportinis vienetas yra Se-
nųjų Lapinių krepšinio komanda.
Ją suorganizavo ir veda pasktn.
Romas Leveckas. Bal. 20 d. Mu-
nicipal Gymnasium salėje su-
žaistos rungtynės su New Yorko
jauniais. Laimėjo lapiniai — 32:
27. Skaitlingus žiūrovus sudarė
bostoniški jaunimas.

Bal. 23 d. Bostono tautininkų
namuose lapiniai iškilmingai at-
šventė pasaulio skautų globėjo
sv. Jurgio dieną. Jų vadus šven-
tę skirtame žodyje kvietė visus
sk. vyčius bei kandidatus na-
šingiesiems skautiškam darbui,
tobulintis bei naikinti blogį.
Smagiai padainuotos skautiškos
dainos, kurias akordeonu paly-

čiausia, kad rezultatas bus tas
pats, kaip ir Berlyne: nei viena
pusė nenusileis ir padėtis pasi-
liks, kaip ir buvusi.

Tuo tarpu dar galutinai ne-
aišku, į kurią pusę pakryps de-
rybos dėl Indokinijos. Bet gali-
mas dalykas, kad bus pasiektas
tam tikrų paliaubų, o tatau būtų
naudinga pirmoje eilėje raudon-
najam blokui. Komunistai, už-
ėmę didžiulius plotus Indokini-
joje, galėtų dar labiau sustip-
rinti savo pozicijas ir pasiruoš-
ti naujiems žygiams. Komunistų
tinis prestižas Azijoje smarkiai
kyla.

Beje, ženevoje Molotovo va-
dovaujamas komunistinis blo-
kas siekia sudaryti įspūdį, kad
tikslai Maskva ir jo satelitai te-
trokštą Azijos laisvės, tuo tarpu
kai vakarų valstybės tenorinčios
išlaikyti savo kolonijinį režimą.
Deja, atrodo, kad Azijoje atsira-
nda dar daugiau lengvatikių,
nekaip Europoje, kurie ima pro-
pagandines kalbas už tikrą pi-
nigą. Britai sugalvojo savaimę
protinę planą — surinkti Co-
lombo visų tų Azijos valstybių
premjeras, kurios tikslai nese-
niai išėjo iš kolonijinių statuto
ir atgavo valstybinę laisvę. Tos
valstybės į europiečius žiūri ne
tik kaip į "imperialistus", bet
ir kaip į mokytojus, kurie pa-
rėngė visai eilei tautų kelią į
laisvę. Nors Colombo konferen-
cija dėl indų politikos naivumo
nepaėjo visiškai sklandžiai, bet
pasaulis pamatė, kad esama ir
kitokios Azijos, ne tik Pekino ir
Maskvos atstovaujamos. Šis bri-
tų politikos ėjimas sudarė tam
tikrą prosvaitę niūriame že-
nevos konferencijos horizonte.

Amerikos Jungtinių Valstybių
užsienio reikalų ministeris Dul-
les, pasijutęs gana vienišas ir
tinkamai neremiamas savo są-
jungininkų Europoje, iš Ženevos
jau pasitraukė, užleisdamas kė-
dę savo pavaduotojui. Spėlioja-
ma, kad konferencija galinti už-
sistėti net du, tris ir daugiau
mėnesių. Panmunjonas parodė,
kad derybos veda ne tik prie
kompromiso, bet ir prie kom-
promitacijos.

dejo vyr. skiltin. Vyt. Strolia.
Šioje sueigoje dalyvavo ameri-
kiečiai stud. skautai iš Massa-
chusetts Technologijos Institu-
to (M.I.T.). Jiems patikusi la-
pinių skautiška drausmė bei su-
siklausimas. Sueiga baigta sk.
vyčių tradicine.

LSB jubiliejinės varžybose
Senųjų Lapinių būrelis sk. vyčių
šakoje užėmė antrąją vietą, ta-
čiau JAV rajone lapiniai yra pir-
mi. Neatsilikio nuo lapinių ir kė-
stutėnų Tigry skiltis, kuri tapo
trečioji LSB mastu, bet pirmoji
JAV rajone.

SKILČIŲ VARŽYBOS MĖLYNUOS KALNUOS

Bostono Lapinių iniciatyva ge-
gužės 30 d. Blue Hills šiluose
bus pravestos DLK Birutės ir
DLK Kėstutės draugovių skil-
čių lauko varžybos. Iškyloje bus
vertinamos tvarkingos skaučių
uniformos, įsirengimas išky-
lavietėje, palapinių statymas,
maisto pagaminimas prie laužo,
žygiavimas kelio ženklais, įv.
klūčių nugalėjimas bei pasiro-
dymai prie laužo. Pirmosios try-
skiltys bus atžymėtos dovano-
mis.

Kėstutėnų gretos tiek sustip-
rėjo, kad draugovė spiečia jau
ketvirtą skiltį. Visos keturios
skiltys jau iškylavo Bostono
aplinkių pavasario gamtoje.

Visa DLK Kėstutės draugovė
dalyvavo vietos skautų pavasa-
rio parade — pilgrimage Le-
xingtone. Tenai tarpe šimtų
žvaigždėtųjų ir vietos skautų
draugovių vėliavų išsididžiai plė-
vėsavo lietuviškoji trispalvė. Tai
yra pati trispalvė, kurią Vo-
kietijos Aušros tuntas buvo iš-
kėlęs 7-je Jamboreeje Austri-
joje. Už dalyvavimą Lexingtone
pilgrimage kėstutėnai gavo

skautininkų S. Gudauskienės, kis.

mėlyną garbės kaspiną prie vė-
liavos, o draugovės naujieji
skautai sidabrinis pilgrimage
ženklelius.

Kėstutėnų draugininkas vyr.
skiltin. Č. Kilulis su dviem la-
piniais per Vėlykas lankėsi To-
ronte, Kanadoje. Ten jie apla-
nė Skautų Aido spautuvę ir
kalbėjosi su Vyriausioju Skau-
tininku v. s. Stp. Kairiu.

Bostone netrukus išeis nau-
jas skautų KIMO numeris. Šis
laikraštėlis, kad ir neperiodiš-
kai, bet pastoviai leidžiamas. Ja-
mi atspindi Bostono skautiška-
sis gyvenimas, o taip pat ben-
dradarbiauja tolimųjų kontinen-
tų lietuvių skautai.

MŪSŲ SKAUTES N. Y. LOJALUMO PARADE

Gegužės 1 d. New-Yorke loja-
lumo parade skaitlingai dalyva-
vo lietuviai, kurių eiseną nusi-
tesė per porą blokų. Visus žavė-
jo lietuvių gražūs tautiniai
drabužiai. Tačiau neštieji pla-
kantai buvo seni-bernykščiai, jie
nepatraukė žiūrovų dėmesį. Lie-
tuvų eisenoje drausmingiausia
grupe pasireiškė lietuviškos
skautės, nes bendra uniforma ir
darnios gretos jas išskyrė iš ki-
tų. Skautės parade vedė R. Fran-
kaitė.

NAUJAS SARAUSKIEČIŲ VADAS

M. Vytis praneša, kad Chica-
gos Lituanicos tunto pulk. J.
Sarauskos vardo sk. vyčių drau-
govė metinėje sueigoje naujo-
ju dr. vės vadu išrinko pasktn.
Joną Paruškevičių.

SKAUCIŲ SESERIJOS RINKIMAI

Šį pavasarį Lietuvos Skautų
Seserijoje vyksta vadovybės
rinkimai. Rinkiminė komisija iš-
skautininkų S. Gudauskienės, kis.

A. Kalvaitytės, I. Vilkienės
įtemptai dirba, nes rinkimai yra
korespondenciniai. Jau yra su-
daryti kandidačių sąrašai. Vy-
riausiosios Skautininkės parei-
goms kandidatuoja — sktn. Gra-
silija Meiluvienė ir vyresn. sktn.
Ona Zailskienė. Vyriaus. sktn.
pavaduotojos pareigoms — sktn.
Jadvyga Gulbinienė, pasktn.
Aldona Motiejūnaitė ir pasktn.
Flora Zapkuvienė. Seserijos
Garbės Gynėjos p. — sktn. Juzė
Aglinskienė ir sktn. Marija Tu-
nienė. Kontrolės Komisijon —
sktn. Elena Strikienė, sktn. Jo-
lanta Karklienė ir sktn. Birutė
Lesevičiūtė. Visos skaučių va-
dovės raginamos aktyviai daly-
vauti šiuose rinkimuose. Rin-
kiminės komisijos adresas: Mrs.
St. Gudauskienė, 4511 S. Her-
mitage Ave., Chicago 9, Ill.
"Mūsų Vytis", kuris praneša
apie šiuos rinkimus, daro su-
gestijas, kad Seserijos centras
susikurs Chicagoje, kur iš viso
gyvena daugiausia skautininkų.

MŪSŲ SKAUTAI VENECUELOJE

Venecuelos rajone pašventin-
ta jau ketvirta skautiška vėlia-
va. Savo gražią veiklą tuo būdu
atžymėjo Caracas liet. skaučių
draugovė.

Venecuelos rajono liet. skau-
tai leidžia rotatoriumi spausdi-
namą laikraštįlį VYČIO KE-
LIAIS. Jame greta lietuviškojo
teksto, rašoma ir ispaniškai ve-
necueliečiams skautams. Tuo no-
rima juos supažindinti su lietu-
viškąja skautija. Ispaniškai
skaitytojų tarpe V. Keliais
saulukė tinkamo dėmesio. Štai
gautas malonus pasveikinimas
iš Tarpamerikinės Skautų Tary-
bos direktoriaus inž. Salvador
Fernandez. Tame laikraštelyje
dedami ir lietuviškosios groži-
nės literatūros vertimai. Reda-
guoja vyr. sktn. Petras Neniš-
kis. — SKS —

ŠI LIEPSNA YRA NEPALYGINAMA VIRĖJA!

Ji yra tokia...

TAUPI — Tik gaso virimas kainuoja tik 2 c. į dieną — 1/1
kito virimo kuro kainos!

BE DĖGTUKŲ — Gaso viršutiniai degutuvai, krosnis ir kep-
tuvai yra uždegami automatiškai — nereikia degtukų.

GREITA — Modernus virimas reiskia greitą gaso karinį —
kaip tik reikalingą liepsną, be įsilimo laikotarpio.

IVAIRI — 1,001 karštis jums pareikalavus. Jūs gaunate kiek-
vieną liepsnos dydį kiekvienos rūšies virimui.

SKONIŠIAI — Liepsnos paliešta mėsa žaliu va-
bių sunkų — šviežesniai ir skanesniai valgiai.

BE DŪMŲ KĖPIMAS — Gaso liepsna sunaikina visus dūmus.
Tik su gaso pečium jūs galite kepti laisvai be dūmų su keptuvo
durimis uždarytom... virtuvė lieka vėsi.

SVARI — Mėlyna gaso liepsna fildo nesutepant Jūsų indų ir
puodų, užuolaidų ar virtuvės sienų.

PATIKIMA — Jūsų lygi gaso liepsna yra visuomet jūsų patar-
navimui — kiekvieną valandą, kiekvieną dieną. Gaso džiūvin-
turai išlaiko visą gyvenimą!

Nenuostabu, kad virėjai, šeimininkės ir jų vyrai visur sako:

"NERA GERESNIO VIRIMO KAIP LIEPSNOS VIRIMAS!"

THE EAST-ONIO GAS COMPANY